

آشنایی با علوم قرآنی (حلبی) (کتاب)

مؤلف دکتر علی اصغر حلبی، کتاب آشنایی با علوم قرآنی، را پیرامون مسائل مختلف علوم قرآنی نوشته است.

فهرست مندرجات

- ۱- گزارش محتوا
- ۲- ویژگی‌ها
- ۳- ساختار کتاب
- ۴- نسخه شناسی
- ۵- پانویس
- ۶- منبع

گزارش محتوا

مؤلف که از قرآن پژوهان معاصر می‌باشد در این کتاب برخی از مسائل مهم علوم قرآنی را همچون: تفسیر، تائیل، مصادر تفسیر، اعجاز و... بررسی نموده است.

[۱] آشنایی با علوم قرآنی، دکتر علی اصغر حلبی، ج ۱، ص ۱۹.
وی در فصل اول، سه واژه تائیل، تفسیر و تنزیل را توضیح داده، در فصل دوم منابع تفسیر و شیوه طبقات اهل تفسیر را در دو روش (نقلی و عقلی) تشریح نموده است در فصل سوم برخی از مفسران بزرگ اسلامی همچون طبرسی، شیخ طوسی، طبری، زمخشری و علامه طباطبائی را همراه با شیوه تفسیری آنها نام برده است در فصل چهارم اسامی و اوصاف قرآن را بحث نموده است در فصل پنجم مباحثی همچون محکم و متشابه.
[۲] آشنایی با علوم قرآنی، دکتر علی اصغر حلبی، ج ۱، ص ۱۱۹.
ناسخ و منسوخ، عام و خاص را توضیح می‌دهد در فصل ششم اعجاز قرآن و اقوال دانشمندان اسلامی، همراه با وجوه اعجاز مورد بررسی قرار گرفته است. در فصل هفتم از مخلوق یا قدیم بودن قرآن سخن گفته، مختصری از تاریخچه بحث آنرا نیز بیان کرده است. در فصل هشتم برخی از علوم مربوط به قرآن مانند علوم تجوید را توضیح می‌دهد و در فصل نهم به بحث کلامی پرداخته، علم کلام را توضیح می‌دهد. نکته قابل ذکر این است که برخی از مطالب این کتاب هیچ ارتباطی با مباحث علوم قرآنی ندارد (همچون فصل نهم یا برخی از مباحث فصل هشتم)، از طرف دیگر در بیان مطالب سیر منطقی رعایت نشده است.
[۳] آشنایی با علوم قرآنی، دکتر علی اصغر حلبی، ج ۱، ص ۲۱۵.

ویژگی‌ها

۱- فصل اول: در این فصل سه واژه: تفسیر، تائیل و تنزیل را از نظر لغت و اصطلاح معنا نموده، برای هر کدام از آنها آیاتی از قرآن را مثال می‌زند، در ادامه سیر تکامل تفسیر را بیان می‌کند. ۲- فصل ششم: در این فصل از اعجاز قرآن سخن گفته، بدین منظور ابتدا اعجاز را از نظر لغت و اصطلاح معنا نموده، سپس وجوه اعجاز قرآن را در محورهای: فصاحت و بلاغت، اخبار غیبی قرآن، و سبک و اسلوب در بیان مطالب توضیح می‌دهد. ۳- فصل هفتم: مساله مخلوق یا قدیم بودن قرآن را در این فصل بحث نموده، دیدگاه‌های مختلف را همراه با ادله آنها توضیح می‌دهد. ۴- فصل سوم: در این فصل به شرح حال مفسران بزرگ اسلامی پرداخته برخی از آنان همچون طبرسی- طبری- شیخ طوسی و علامه طباطبائی را همراه با روش تفسیری آنان توضیح می‌دهد. ۵- فصل پنجم: در این فصل مباحثی همچون: محکم و متشابه، ناسخ و منسوخ را به صورت اختصار توضیح می‌دهد. برای هر کدام آیاتی را مثال می‌زند.

ساختار کتاب

کتاب دارای یک مقدمه و ۹ فصل می‌باشد که فهرست مطالب آن به قرار زیر است:
فصل اول: تفسیر، تائیل و تنزیل فصل دوم: مصادر تفسیر فصل سوم: مفسران بزرگ فصل چهارم: تاریخ قرآن فصل پنجم: اقسام قرآن شامل: محکم و متشابه/ ناسخ و منسوخ/ عام و خاص/ و مجمل و مفصل فصل ششم: اعجاز قرآن فصل هفتم: آفریده یا نافریده بودن قرآن فصل هشتم: علوم قرآنی شامل: قراءت‌ها/ مجازات/ تجوید/ حدیث/ مراتب اهل حدیث/ کتابهای حدیث اهل سنت/ کتابهای حدیثی شیعه/ اقسام حدیث/ فقه/ مذاهب مهم فقهی/ و اصول فقه فصل نهم: علم کلام شامل: تعریف/ موافقان و مخالفان علم کلام/ تاریخچه علم کلام/ مباحث کلامی قرآن مجید/ علم کلام نزد شیعه

نسخه شناسی

کتاب یک جلد، متن آن فارسی و دارای ۲۷۸ صفحه می‌باشد که مشخصات آن به قرار زیر است: ۱- نوع کاغذ: معمولی ۲- جلد: شومیز ۳- نوبت چاپ: چهارم ۴- تاریخ انتشار: سال ۱۳۷۴ ۵- ناشر: انتشارات اساطیر ۶- تیراژ: ۳ هزار نسخه ۷- دارای فهرست موضوعات کتاب ۸- مولف: علی اصغر حلبی ۹- کتاب: آشنایی با علوم قرآنی

پانویس

۲. ↑ آشنایی با علوم قرآنی، دکتر علی اصغر حلبی، ج ۱، ص ۱۱۹.
۳. ↑ آشنایی با علوم قرآنی، دکتر علی اصغر حلبی، ج ۱، ص ۲۱۵.

منبع

نرم افزار مشکات الانوار، مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی.